

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/44/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8724201575
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8724201575.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členiek senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXX, zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny M., dieťa rodičov - matky: E. Z., rod. X., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXX, právne zastúpené: JUDr. Adelaide Emilia Kuhn, advokátka so sídlom Kežmarok, Hlavné námestie 36 a otca: G. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F., B. XXX/XXA, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č k. 26P/43/2024-19 zo dňa 11.4.2024, takto

rozhodol:

- Potvrďuje uznesenie.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením rozhodol o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia - udelenie súhlasu s vycestovaním maloletej do H., keďže otec maloletej odmieta matke súhlas s jej vycestovaním udeliť.

2. Súd rozhodol tak, že cit.: I. Neodkladným opatrením u d e l u j e matke E. Z., nar. XX. XX. XXXX, namiesto otca G. Z. nar. XX. XX. XXXX, s ú h l a s s vycestovaním mal. L. Z., nar. XX. XX. XXXX, do F. X. v termíne od 01. 06. 2024 do 23. 06. 2024. II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

3. Súd vec právne posúdil podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „CMP“); § 324 ods. 1, 3; § 325 ods. 1; § 328 ods. 1; § 329 ods. 1; § 330; § 333; § 334 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“); § 28 ods. 2; § 35 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

4. V odôvodnení súd uviedol, že na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala, aby ich spoločnej maloletej dcére bolo umožnené na 3 týždne vycestovať do H. a zúčastniť sa ako najbližšej príbuznej na svadbe jej uja, ktorý je bratom matky maloletej a ktorý dlhodobo žije v H., kde sa aj uskutoční svadba. Matka už má pre maloletú zabezpečenú spiatočnú letenku, pričom z dôvodu nedostatku financií na svadbu nejde ani druhá maloletá dcéra navrhovateľky ani navrhovateľka, ktoré ostávajú aj naďalej na území SR. Maloletá sa na výlet veľmi teší, chce sa stretnúť s príbuznými a zažiť R. svadbu. V tomto prípade matka síce žiadala súhlas otca prostredníctvom SMS správ, čím zároveň otca o vycestovaní do H. v trvaní 3 týždňov informovala, ale otec súhlas neudelil, matke sa vyhrážal, že sa jedná o medzinárodný únos a súčasne sa správal k matke urážlivo. V predmetnej veci matka plánuje uskutočniť pre maloletú

len krátkodobý pobyt v zahraničí v trvaní 3 týždňov. Neplánuje, aby maloletá v zahraničí ostala dlhodobo alebo zmeniť obvyklý pobyt maloletej, pričom nejedná sa ani o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností, tak ako je uvedená v § 35 Zákona o rodine, ale o bežnú vec o ktorej môže rozhodnúť aj sama matka, avšak v rámci zachovania dobrých rodičovských vzťahov je vhodné v dostatočnej dobe pred jej uskutočnením o takejto dovolenke informovať otca. Ako súd vyššie uviedol, vo všeobecnosti sa síce jedná o bežnú vec, avšak vzhľadom na problematický vzťah medzi rodičmi, nemožnosť dohody, odporúčanie Ministerstva zahraničných vecí SR, súd mal za to, že v danom prípade je potrebné konkrétnu vec posúdiť ako dôležitú otázku súvisiacu s maloletou. Rodičia sa podľa všetkého nenachádzajú vo fáze, kedy by vedeli spoločne vytvárať rozhodnutia v najlepšom záujme dieťaťa, a preto je potrebné, aby v tomto prípade súd rozhodol v najlepšom záujme dieťaťa, ktorým pobyt v H., účasť na svadbe uja maloletej, ako aj stretnutie s ostatnou rodinou a umožnenia mať na to jedinečné zážitky rozhodne je. Zároveň tvrdenia otca ohľadom medzinárodného únosu maloletého súd nemal za preukázané, pretože matka maloletej neplánuje meniť obvyklý pobyt maloletej, pobyt maloletej v H. je limitovaný od 01. 06. 2024 do 23. 06. 2024 (návrat do V.) a maloletá má zakúpenú spätičnú letenku na deň 22. 06. 2024, s priletom do V. dňa 23. 06. 2024. Súčasne matka s ďalšou maloletou dcérou na svadbu ani necestujú, aj naďalej ostávajú žiť na území SR. Úlohou rodičov ako aj súdu má byť na prvom mieste vždy záujem maloletého dieťaťa. Pobyt maloletej v zahraničí v trvaní 3 týždňov v prítomnosti ostatných príbuzných, s ktorými sa vídava nepravidelne a nie často, a to vzhľadom na značnú vzdialenosť a vysoké ekonomické náklady spojené s vycestovaním, kde môže súčasne maloleté dieťa zažiť množstvo zážitkov, vidieť rôzne atrakcie, pamiatky, spoznať inú kultúru, ako aj spoznať bližšie najbližších príbuzných, s ktorými je iba v sporadickom osobnom kontakte, je podľa názoru súdu v záujme maloletého dieťaťa, v ktorého záujme je najmä to, aby dieťa prežilo bezstarostné detstvo a bez hádok, urážok medzi jeho rodičmi. Pre dieťa je pobyt v H. novým nevšedným zážitkom, ktorý prežíva s najbližšími osobami, pričom jeho neuskutočnenie, by prirodzene znamenalo obrovské sklamanie, ktoré by malo dieťa, ak by bol tento zážitok zmarený. Termín trvania celého pobytu v zahraničí súd určil až do 23. 06. 2024, nakoľko až v tento deň maloletá priletí do V. a až v tento deň sa reálne vráti do miesta trvalého bydliska.

5. Voči uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie otec podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia považuje za nezákonné z dôvodu, že matka podávala návrh, aby konajúci súd namiesto otca udelil matke súhlas na vycestovanie maloletej dcéry do zahraničia, avšak z predložených dôkazov (listín) jednoznačne vyplýva, že do F. štátov nebude cestovať samotná matka, ale jej matka, teda stará mama maloletej dcéry. Dáva do pozornosti, že konajúci súd neudelil starej mame maloletej dcéry súhlas s vycestovaním do F. X., ale udelil súhlas matke. Z uvedeného dôvodu je jednoznačne preukázané, že takéto uznesenie je nezákonné. Ďalšou podstatnou skutočnosťou je fakt, že je dôvodná obava, že maloletá môže byť podľa slov otca unesená do F., nakoľko aj brat matky, za ktorým majú vycestovať na svadbu je v F. X. ilegálne, nakoľko tam v minulosti vycestoval na turistické víza a naspäť na Slovensko sa už nevrátil. Ako mohol udeliť konajúci súd matke súhlas s vycestovaním, keď si takúto okolnosť nezistil a neskúmal. Zarážajúcou je skutočnosť, že samotná matka toto otcovi potvrdila v telefonickom rozhovore. Nemôže byť v záujme maloletej dcéry, aby cestovala do F. X. za osobou, ktorá sa tam nachádza neoprávnené. Otec má opodstatnené obavy, aby nebol narušený vývoj jeho maloletej dcéry, keby bola vystavená takému riziku. Na základe uvedených skutočností navrhuje, aby Krajský súd v Prešove zrušil nariadené neodkladné opatrenie.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že ho považuje v celom rozsahu za účelové. Tvrdenia otca ohľadom toho, komu má byť súhlas udelený sú iracionálne. Súhlas by v podstate vôbec udelený byť nemusel, a matka by nemusela žiadať o takýto súhlas súd, nakoľko sa jedná len o výlet/dovolenku. Zdôrazňuje, že pre účely vycestovania dieťaťa do F. je na stránke Ministerstva zahraničných vecí SR uvedené, že v prípade, ak dieťa cestuje samé alebo len s jedným zo zákonných zástupcov, odporúča sa cestovať s písomným súhlasom zákonných zástupcov/zákonného zástupcu v anglickom jazyku. Zo znenia nevyplýva, že otec, resp. súd má dať súhlas konkrétnej osobe. Podstata súhlasu spočíva v tom, že dieťa, ktoré necestuje so zákonným zástupcom disponuje súhlasom zákonného zástupcu s cestou do F.. Tento súhlas nahradilo rozhodnutie súdu. Samotná skutočnosť, že môže mať brat matky v F. svadbu znamená, že R. úrady majú o jeho pobyte vedomosť. Brat matky je k pobytu riadne prihlásený, platí si zdravotné a sociálne poistenie. Tvrdenie otca, že súd bol povinný zisťovať a skúmať to, či je brat matky v F. ilegálne je mylné. Táto okolnosť nemá žiaden vplyv na to, či maloletá L. môže cestovať do F. X. na trojtýždňový výlet so svojou starou mamou a zúčastniť sa pritom svadby. Súd pritom udelil súhlas, ktorý je presne časovo vymedzený. Snáď otec ani sám neverí, že matka posielala svoju dcéru do F. natrvalo.

Z textu odvolania a argumentácie otca je zrejmé, že matka z prezieravosti o takýto súhlas súd požiadať musela. Navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie prvoinštančného súdu ako vecne správne potvrdil.

7. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľov v zmysle § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v ustanoveniach § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je v napadnutom výroku vecne správne. Súd prvej inštancie postupoval vecne správne a správne aplikoval aj príslušné zákonné ustanovenia. Na doplnenie dôvodov rozhodnutia v kontexte odvolacích námietok, bez opakovania relevantných skutkových zistení a právneho posúdenia vzhľadom na to, že prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (ÚS SR vo veciach II.ÚS 78/05, III.ÚS 264/08, IV.ÚS 372/08), odvolací súd dopĺňa nasledovné.

8. V odvolaní otec namietal, že uznesenie súdu prvej inštancie považuje za nezákonné a súd nedostatočne zistil skutočný stav.

Čo sa týka prvej námietky, otec nešpecifikoval ustanovenie zákona, ktoré súd porušil tým, že nahradil jeho súhlas svojím rozhodnutím. Vycestovanie maloletých detí v sprievode rodinného príslušníka so súhlasom zákonných zástupcov dieťaťa alebo ktorých súhlas bol nahradený súdnym rozhodnutím nezakazuje nijaký zákon, túto námietku považuje odvolací súd za nedôvodnú.

Čo sa týka druhej námietky, že súd nezisťoval legálnosť pobytu matkinho brata, odvolací súd konštatuje, že túto skutočnosť sa otec podľa vlastného vyjadrenia dozvedel od samotnej matky, čo však ona vo svojom vyjadrení k odvolaniu výslovne poprela, čiže ani toto tvrdenie otca nemohol odvolací súd považovať za preukázané. Všeobecné tvrdenie otca, že aj krátkodobé vycestovanie do F. ohrozí najlepší záujem dieťaťa bez toho, aby špecifikoval, v čom konkrétne toto ohrozenie spočíva, ktoré práva a záujmy dieťaťa sú ohrozené a aká reálna ujma dieťaťu hrozí, nie je bez ďalšieho spôsobilé privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého uznesenia.

9. Zhrnúc uvedené, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval v zmysle právnych predpisov, ktorými bol v tejto veci viazaný a nedopustil sa žiadnych väd, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie. Na základe uvedeného odvolací súd skonštatoval, že podanému odvolaniu nie je možné vyhovieť, preto napadnuté uznesenie postupom podľa § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

10. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP s použitím § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).